

महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन २०७८

चौबिसे गाउँपालिका
धनकुटा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

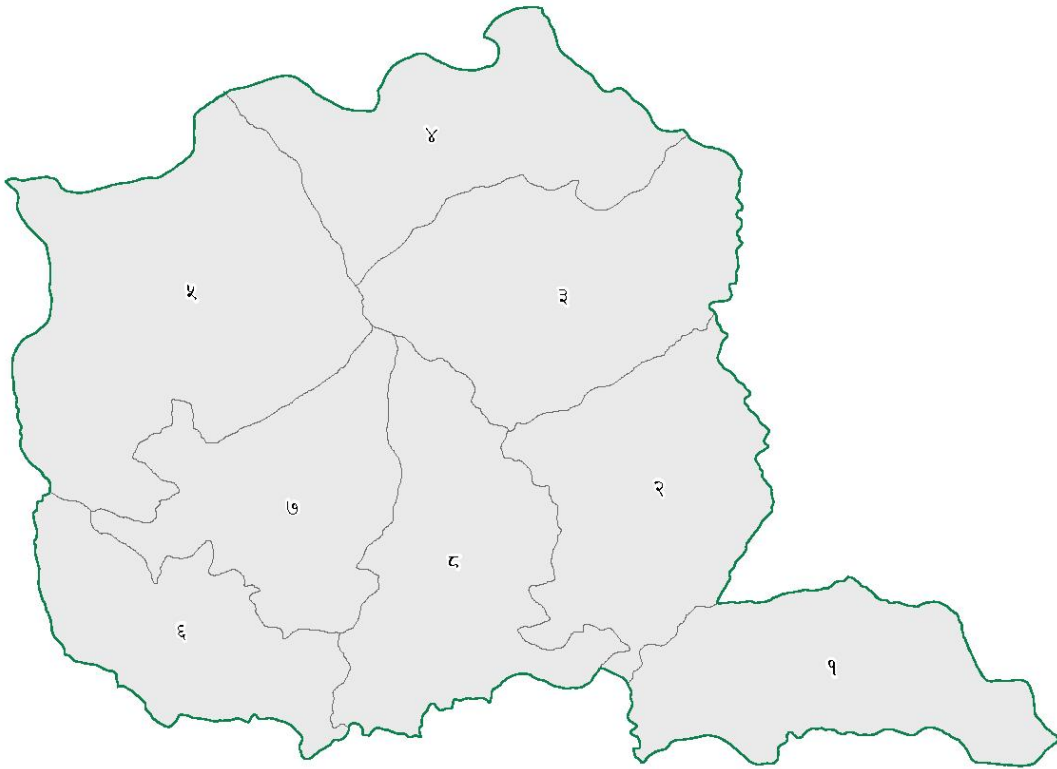
महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन

२०७८

चौबिसे गाउँपालिका

धनकुटा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७८

चौबिसे गाउँपालिका
धनकुटा

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा
प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

*(Be Credible Institution in
Promoting Accountability,
Transparency and Integrity)*

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय
लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

*(Provide independent
and Quality Audit Service
to Nation)*

गन्तव्य (MISSION)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	<i>(Integrity)</i>
स्वतन्त्रता	<i>(Independence)</i>
व्यावसायिकता	<i>(Professionalism)</i>
पारदर्शिता	<i>(Transparency)</i>
जवाफदेहिता	<i>(Accountability)</i>

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानूनबमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर रायसहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू मूलतः आवश्यक कानूनहरू तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानूनहरू राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको, बाँकी अनुदान वर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेकोलगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनोट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दीवेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एवं सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनउपर छलफल र बेरुजु फर्स्यौँटसम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भइ लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका प्रमुखसहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)

महालेखापरीक्षक

२०७९, चैत्र

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनलय
रजौशी प्रदेश

पत्र संख्या: २०७९।८०
च.नं. ८५

मिति: २०७९।१२।२९

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
चौविसे गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
धनकुटा ।

१. **कैफियतसहितको राय-** हामीले चौविसे गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।
हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असरबाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।
२. **कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार-**
 - २.१ गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रूपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
 - २.२ लेखापरीक्षणबाट रु. ५२ लाख ४९ हजार बेरुजु देखिएको छ । सो सम्बन्धमा प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजु असुल गर्नुपर्ने रु. १२ लाख ४ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु. ३९ लाख ७३ हजार र नियमित गर्नुपर्ने रु. ७२ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष सम्म रु ५ करोड ६१ लाख ४८ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु. ६ करोड ७ लाख ७९ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति एवं प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रियाबाट लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**
 - २.३ गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेकोलगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ । कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
 - २.४ आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकीवाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने पालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।
३. **वित्तीय विवरणउपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी-** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।
४. **वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी-** वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्तीसमेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्यस्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भन्ने हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(पद्मप्रसाद आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

चौबिसे गाउँपालिका, धनकुटा
बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
आर्थिक वर्ष २०७८/७९

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको		सोधभर्ना नलिएको	जम्मा				
सूचक	लगाती		सूचक	लगाती								सूचक	लगाती		
६१	८	५२४९	०	०	०	६१	८	५२४९	१२०४	७२	३९७३	०	०	४०४५	०

प्रतिक्रियाबाट फस्यौट गरिएका दफाहरुको स्वीकृत विवरण

(रु. हजारमा)

क्र.सं	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर कुनै प्रतिक्रिया प्राप्त नभएकोले प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट नभएको			

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

(रु. हजारमा)

जिल्ला	पालिका	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
धनकुटा	चौबिसे गाउँपालिका	५६१४८	०	६१८	५५५३०	०	५२४९	६०७७९

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक वर्ष: २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : चौबिसे गाउँपालिका, धनकुटा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	पशुराम दाहाल	२०७८-१२-९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	सोभित कुमार तुम्बा	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत
बेरुजु रकम			५,२४९,०९४

स्थानीय तह :

गत वर्षको जिम्मेवारी				७,९७,९६,२१०.०६		
आम्दानी				खर्च		
संघीय सरकारबाट अनुदान		३२,७३,६३,७४०.५३		चालु खर्च	३०,२३,६८,२४०.४४	
प्रदेश सरकारबाट अनुदान		२,६१,७३,८७०		पूँजीगत खर्च	१३,२३,०९,९२५	
राजस्व बाँडफाँट		६,९४,९९,२३९.१२		वित्तीय/अन्य व्यवस्था	०	
आन्तरिक आय		६२,२५,१४०.६७				
अन्य आय		३२४				
कुल आय		४२,९२,६२,३१४.३२		कुल खर्च	४३,४६,७८,१६५.४४	
बाँकी मौज्दात				७,४३,८०,३५८.९४		
क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
१			वित्तीय विवरण:			

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																																																																																												
			<table><tr><td colspan="8">वित्तीय विवरण</td></tr><tr><td colspan="8">चौबिसे गाउँपालिका</td></tr><tr><td colspan="8">गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा</td></tr><tr><td colspan="8">कार्यालयको कोड : ८०१०६५०२३००</td></tr><tr><td colspan="8">वित्तीय प्रतिवेदन</td></tr><tr><td colspan="8">आ.व. : २०७८/७९</td></tr><tr><td colspan="8">अवधि : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२</td></tr><tr><td colspan="8">प्राप्ति भुक्तानी हिसाव</td></tr><tr><th rowspan="2">विवरण</th><th rowspan="2">टिप्पणी</th><th colspan="4">यस वर्ष रु.</th><th colspan="2">गतवर्ष रु.</th></tr><tr><th>बजेट</th><th>आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी</th><th>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</th><th>जम्मा</th><th>आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी</th><th>वस्तुगत/सोझै भुक्तानी</th><th>जम्मा</th></tr><tr><td>प्राप्ति (क+ख)</td><td></td><td>४९,०४,९७,३४१.२०</td><td>४४,५१,६२,१३२.५२</td><td></td><td>४४,५१,६२,१३२.५२</td><td>४६,६१,७२,४६७.९९</td><td></td><td>४६,६१,७२,४६७.९९</td></tr><tr><td>क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)</td><td></td><td>४७,७२,३५,२४०</td><td>४२,९२,६१,९९०.३२</td><td>०</td><td>४२,९२,६१,९९०.३२</td><td>४४,३८,९१,२२३.२९</td><td>०</td><td>४४,३८,९१,२२३.२९</td></tr><tr><td>११००० कर</td><td>११</td><td>७,४०,५३,२४०</td><td>७,०३,३१,५६७.९६</td><td>०</td><td>७,०३,३१,५६७.९६</td><td>६,२६,६९,३७६.९९</td><td>०</td><td>६,२६,६९,३७६.९९</td></tr><tr><td>१३००० अनुदान</td><td></td><td>३९,९२,८२,०००</td><td>३५,३५,३७,६१०.५३</td><td>०</td><td>३५,३५,३७,६१०.५३</td><td>३७,७३,४८,३५०</td><td>०</td><td>३७,७३,४८,३५०</td></tr><tr><td>संघीय सरकार</td><td>१२</td><td>३६,९९,३९,०००</td><td>३२,७३,६३,७४०.५३</td><td>०</td><td>३२,७३,६३,७४०.५३</td><td>३५,५५,५७,३५०</td><td>०</td><td>३५,५५,५७,३५०</td></tr></table>	वित्तीय विवरण								चौबिसे गाउँपालिका								गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा								कार्यालयको कोड : ८०१०६५०२३००								वित्तीय प्रतिवेदन								आ.व. : २०७८/७९								अवधि : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२								प्राप्ति भुक्तानी हिसाव								विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	प्राप्ति (क+ख)		४९,०४,९७,३४१.२०	४४,५१,६२,१३२.५२		४४,५१,६२,१३२.५२	४६,६१,७२,४६७.९९		४६,६१,७२,४६७.९९	क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४७,७२,३५,२४०	४२,९२,६१,९९०.३२	०	४२,९२,६१,९९०.३२	४४,३८,९१,२२३.२९	०	४४,३८,९१,२२३.२९	११००० कर	११	७,४०,५३,२४०	७,०३,३१,५६७.९६	०	७,०३,३१,५६७.९६	६,२६,६९,३७६.९९	०	६,२६,६९,३७६.९९	१३००० अनुदान		३९,९२,८२,०००	३५,३५,३७,६१०.५३	०	३५,३५,३७,६१०.५३	३७,७३,४८,३५०	०	३७,७३,४८,३५०	संघीय सरकार	१२	३६,९९,३९,०००	३२,७३,६३,७४०.५३	०	३२,७३,६३,७४०.५३	३५,५५,५७,३५०	०	३५,५५,५७,३५०	
वित्तीय विवरण																																																																																																																																
चौबिसे गाउँपालिका																																																																																																																																
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, धनकुटा																																																																																																																																
कार्यालयको कोड : ८०१०६५०२३००																																																																																																																																
वित्तीय प्रतिवेदन																																																																																																																																
आ.व. : २०७८/७९																																																																																																																																
अवधि : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२																																																																																																																																
प्राप्ति भुक्तानी हिसाव																																																																																																																																
विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.																																																																																																																										
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा																																																																																																																								
प्राप्ति (क+ख)		४९,०४,९७,३४१.२०	४४,५१,६२,१३२.५२		४४,५१,६२,१३२.५२	४६,६१,७२,४६७.९९		४६,६१,७२,४६७.९९																																																																																																																								
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		४७,७२,३५,२४०	४२,९२,६१,९९०.३२	०	४२,९२,६१,९९०.३२	४४,३८,९१,२२३.२९	०	४४,३८,९१,२२३.२९																																																																																																																								
११००० कर	११	७,४०,५३,२४०	७,०३,३१,५६७.९६	०	७,०३,३१,५६७.९६	६,२६,६९,३७६.९९	०	६,२६,६९,३७६.९९																																																																																																																								
१३००० अनुदान		३९,९२,८२,०००	३५,३५,३७,६१०.५३	०	३५,३५,३७,६१०.५३	३७,७३,४८,३५०	०	३७,७३,४८,३५०																																																																																																																								
संघीय सरकार	१२	३६,९९,३९,०००	३२,७३,६३,७४०.५३	०	३२,७३,६३,७४०.५३	३५,५५,५७,३५०	०	३५,५५,५७,३५०																																																																																																																								

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			प्रदेश सरकार	१२	२,९३,४३,०००	२,६१,७३,८७०	०	२,६१,७३,८७०	२,१७,९१,०००	०	२,१७,९१,०००	
			१४००० अन्य राजस्व		३९,००,०००	५३,९२,८११.८३	०	५३,९२,८११.८३	३८,७३,४९६.३०	०	३८,७३,४९६.३०	
			ख. अन्य प्राप्ति		१,३२,६२,१०१.२०	१,५९,००,१४२.२०		१,५९,००,१४२.२०	२,२२,८१,२४४.७०		२,२२,८१,२४४.७०	
			वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०	
			कोषहरु		१,३२,६२,१०१.२०	१,२१,४१,६५३.२०	०	१,२१,४१,६५३.२०	१,९१,२१,०१४.७०	०	१,९१,२१,०१४.७०	
			धरौटी		०	३७,५८,४८९	०	३७,५८,४८९	३१,६०,२३०	०	३१,६०,२३०	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			भुक्तानी (ग+घ)		५५,५३,८४,९८१.२०	४४,७३,६९,७६०.४४		४४,७३,६९,७६०.४४	४१,७९,६१,२३१.४७		४१,७९,६१,२३१.४७	
			ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		५४,२१,२२,८८०	४३,४६,७८,१६५.४४		४३,४६,७८,१६५.४४	४०,४४,९७,५९३.४७		४०,४४,९७,५९३.४७	
			२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	२०,१६,३९,४००	१८,५०,२८,७१३.३१	०	१८,५०,२८,७१३.३१	१५,५३,२६,०५५.८३	०	१५,५३,२६,०५५.८३	
			२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१२,९८,३९,४८०	९,३७,७०,२१२.१३	०	९,३७,७०,२१२.१३	९,९२,९१,४४५.४५	०	९,९२,९१,४४५.४५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय								बेरुजु रकम	
			२५००० सहायता (Subsidy)	१८	०	०	०	०	३,५०,०००	०	३,५०,०००	
			२६००० अनुदान	१८	१,६४,२०,०००	१,४७,३३,३८४	०	१,४७,३३,३८४	७१,९७,७५०	०	७१,९७,७५०	
			२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	१,०२,३८,०००	५८,६७,००८	०	५८,६७,००८	४४,८५,२८८	०	४४,८५,२८८	
			२८००० अन्य खर्च	१८	३७,००,०००	२९,६८,९२३	०	२९,६८,९२३	३,२७,६१,८४४.१७	०	३,२७,६१,८४४.१७	
			३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१८,०२,८६,०००	१३,२३,०९,९२५	०	१३,२३,०९,९२५	१०,५०,८५,२१०.०२	०	१०,५०,८५,२१०.०२	
			घ. अन्य भूक्तानी		१,३२,६२,१०१.२०	१,२६,९१,५९५		१,२६,९१,५९५	४१,७९,६१,२३१.४७		४१,७९,६१,२३१.४७	
			कोषहरु		१,३२,६२,१०१.२०	८७,६२,७०४	०	८७,६२,७०४	१,२०,१७,८७८	०	१,२०,१७,८७८	
			धरौटी		०	३९,२८,८९१	०	३९,२८,८९१	१४,४५,७६०	०	१४,४५,७६०	
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			ड. यो वर्षको बचत (न्युन)		(६,४८,८७,६४०)	(२२,०७,६२७.९२)		(२२,०७,६२७.९२)	४,८२,११,२३६.५२		४,८२,११,२३६.५२	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	विषय									बेरुजु रकम																											
			<table><tr><td>च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.लया)</td><td></td><td></td><td>८,५६,९७,७९३.०६</td><td></td><td>८,५६,९७,७९३.०६</td><td>८,९९,२४,९५६.६९</td><td></td><td>८,९९,२४,९५६.६९</td></tr><tr><td>वर्षान्तको बाकी रकम (ड + च)</td><td></td><td>(६,४८,८७,६४०)</td><td>८,३४,९०,९६५.९४</td><td></td><td>८,३४,९०,९६५.९४</td><td>९३,७३,३६,९९३.९३</td><td></td><td>९३,७३,३६,९९३.९३</td></tr><tr><td>बैंक तथा नगद बाकी</td><td>२४</td><td></td><td>८,३४,९०,९६५.९४</td><td></td><td>८,३४,९०,९६५.९४</td><td>८,९८,४९,५६३.०८</td><td></td><td>८,९८,४९,५६३.०८</td></tr></table>									च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.लया)			८,५६,९७,७९३.०६		८,५६,९७,७९३.०६	८,९९,२४,९५६.६९		८,९९,२४,९५६.६९	वर्षान्तको बाकी रकम (ड + च)		(६,४८,८७,६४०)	८,३४,९०,९६५.९४		८,३४,९०,९६५.९४	९३,७३,३६,९९३.९३		९३,७३,३६,९९३.९३	बैंक तथा नगद बाकी	२४		८,३४,९०,९६५.९४		८,३४,९०,९६५.९४	८,९८,४९,५६३.०८		८,९८,४९,५६३.०८	
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.लया)			८,५६,९७,७९३.०६		८,५६,९७,७९३.०६	८,९९,२४,९५६.६९		८,९९,२४,९५६.६९																															
वर्षान्तको बाकी रकम (ड + च)		(६,४८,८७,६४०)	८,३४,९०,९६५.९४		८,३४,९०,९६५.९४	९३,७३,३६,९९३.९३		९३,७३,३६,९९३.९३																															
बैंक तथा नगद बाकी	२४		८,३४,९०,९६५.९४		८,३४,९०,९६५.९४	८,९८,४९,५६३.०८		८,९८,४९,५६३.०८																															
२			परिचय: स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४० सभा सदस्य, १४७.६ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १९ हजार २८३ जनसंख्या रहेको छ ।																																				
३			लेखापरीक्षणको क्रममा असुली: सामाजिक सुरक्षा भत्ता बढी भुक्तानी भएको रु २३१९७४। र शिकको तलब बढी निकास गएको रु १३४३२५। गरि जम्मा रु ३६६२९९। असुल भई दाखिला भएको छ।																																				
४			वित्तीय विवरण विश्लेषण:																																				
४.१			वित्तीय विवरण– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबार SuTRAमा अभिलेख नभएकाले उक्त विवरणले यथार्थ चित्रण गरेको छैन। अन्तरसरकारी अख्तियारीतर्फको रु.९०२५६०९४.४० SuTRA सफ्टवेयरमा समावेश नभएको व्यहोरा कार्यालयले जनाएको छ। तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरू तथा खाताहरू अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।																																				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																																						
४.२			जिम्मेवारी फरक परेको – स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । साथै गत वर्षको SuTRA को वित्तीय विवरण मलेप फा नं २७२ मा वर्षान्तको बैक तथा नगद बाँकी रु. ८,९८,४९,५६३.०८ रहेकोमा यस वर्षको शुरुमा रु. ८,५६,९७,७९३.०६ मात्र देखिन्छ। वर्षान्तमा बैक तथा नगद बाँकी रु ८,९८,४९,५६३.०८ रहेको रकम वरावरको रकम जिम्मेवारी सार्नुपर्नेमा रु. ४१५१७७०.०२ घटी जिम्मेवारी सारेको सम्बन्धमा यकिन हुनुपर्ने देखिन्छ। कार्यालयले देहाय बमोजिम एकिकृत वित्तीय विवरण तयार गरेको छ। <table><tr><th colspan="7">एकीकृत आ वि २०७८/७९</th></tr><tr><th colspan="3">आय तर्फ</th><th>सि.नं.</th><th colspan="3">व्ययतर्फ</th></tr><tr><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th><th></th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th></tr><tr><td>गत वर्षको जिम्मेवारी</td><td></td><td></td><td>१</td><td>चालु खर्च</td><td>302368240.44</td><td>434678165.44</td></tr><tr><td>क) नगद</td><td></td><td></td><td>२</td><td>पूँजीगत खर्च</td><td>132309925.00</td><td></td></tr><tr><td>ख) बैक</td><td>79796210.06</td><td>79796210.06</td><td>३</td><td>कोषको खर्च</td><td></td><td>8762704.00</td></tr><tr><td>राजस्व (आन्तरिक आय)</td><td></td><td>75724379.79</td><td></td><td>विविध कोष खर्च</td><td>7650984.00</td><td></td></tr><tr><td>क) आन्तरिक राजस्व</td><td>६२२५१४०.६७</td><td></td><td></td><td>प्रकोप व्यवस्थापन खर्च</td><td>1111720.00</td><td></td></tr><tr><td>ख) राजस्व बाँडफाँड</td><td>६९४९९२३९.१२</td><td></td><td></td><td>कर्मचारी कल्याण कोष</td><td>0.00</td><td></td></tr><tr><td>वित्तिय हस्तान्तरण संघ</td><td></td><td>३२७३६३७४०.५३</td><td></td><td>सशर्त अनुदान फिर्ता</td><td></td><td></td></tr></table>	एकीकृत आ वि २०७८/७९							आय तर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ			विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम	गत वर्षको जिम्मेवारी			१	चालु खर्च	302368240.44	434678165.44	क) नगद			२	पूँजीगत खर्च	132309925.00		ख) बैक	79796210.06	79796210.06	३	कोषको खर्च		8762704.00	राजस्व (आन्तरिक आय)		75724379.79		विविध कोष खर्च	7650984.00		क) आन्तरिक राजस्व	६२२५१४०.६७			प्रकोप व्यवस्थापन खर्च	1111720.00		ख) राजस्व बाँडफाँड	६९४९९२३९.१२			कर्मचारी कल्याण कोष	0.00		वित्तिय हस्तान्तरण संघ		३२७३६३७४०.५३		सशर्त अनुदान फिर्ता			
एकीकृत आ वि २०७८/७९																																																																										
आय तर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ																																																																						
विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम																																																																				
गत वर्षको जिम्मेवारी			१	चालु खर्च	302368240.44	434678165.44																																																																				
क) नगद			२	पूँजीगत खर्च	132309925.00																																																																					
ख) बैक	79796210.06	79796210.06	३	कोषको खर्च		8762704.00																																																																				
राजस्व (आन्तरिक आय)		75724379.79		विविध कोष खर्च	7650984.00																																																																					
क) आन्तरिक राजस्व	६२२५१४०.६७			प्रकोप व्यवस्थापन खर्च	1111720.00																																																																					
ख) राजस्व बाँडफाँड	६९४९९२३९.१२			कर्मचारी कल्याण कोष	0.00																																																																					
वित्तिय हस्तान्तरण संघ		३२७३६३७४०.५३		सशर्त अनुदान फिर्ता																																																																						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
			क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	९३१०००००			संचितकोषमा दाखिला			
			ख) सशर्त अनुदान	२३४२६३७४०.५३						
			ग) समपूरक अनुदान	०		५	धरौटी फिर्ता	3928891.00	3928891.00	
			घ) विशेष अनुदान	०						
			प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		२६१७३८७०					
			क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	५२४७०००						
			ख) सशर्त अनुदान	१२७६६३४४						
			ग) समपुरक अनुदान	८१६०५२६		८	मौज्दात			
			घ) विशेष अनुदान	०			क) संचितकोष मौज्दात	74380358.94	74380358.94	
			ड) अन्य अनुदान	०						
			अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	०						
			अन्य विविध	324	324					
						१२	धरौट मौज्दात	5731181.00	5731181.00	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय							बेरुजु रकम
						१३	कोष खाताको मौज्दात			
							विविध कोष	1981008.00	1981008.00	
							स्थानीय प्रकोप व्यवस्थापन कोष बाँकी	905349.70	905349.70	
							कर्मचारी कल्याण कोष	492591.50	492591.50	
			विभिन्न कोषतर्फको आय							
			जनसहभागिता (नगद)							
			विषयगत निकायबाट प्राप्त							
			घरौटी आय	9660072	9660072					
			कोष तर्फको आय		१२१४१६५३					
			विविध कोष	9631992						
			प्रकोप व्यवस्थापन कोष	2017069.70						
			कर्मचारी कल्याण कोष	४९२५९१.५०						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
			जम्मा	530860249.58	530860249.58		जम्मा	530860249.58	530860249.58
४.३			बैंक हिसाब – स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा सेस्ता र बैंक खाताको हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको देहायबमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी यकिन गनुपर्दछ ।						
			खाताको प्रकार	खाता अनुसार बाकी रु	बैंक अनुसार बाकी रु	फरक	कैफियत		
			ग ३.१, स्थानीय तह धरौटी खाता	५७,३१,१८१	५७,३१,१८१	०			
			ग ४.१, स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	७,४३,८०,०३४.९४	२३२७५५६६.२२	५११०४४६८.७२	बैंक घटी		
			ग ५.१, स्थानीय तह विविध कोष खाता	१९,८१,००८	१९८१००८	०			
			ग २.७ विविध खर्च खाता कर्मचारी कल्याण कोष	४९२५९२	४९२५९२	०			
			ग ७.२, स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	९,०५,३४९.७०	९०५३४९.७	०			
			ग २ १ चालू खर्च खाता विजोर	०	१४९०१५९४	१४९०१५९४	बैंक बढी		
			ग २.३ पूँजीगत खर्च खाता	०	३६२०३१९९	३६२०३१९९	बैंक बढी		
			जम्मा	८३४९०१६५.६४	८३४९०४८९.९२	३२४.२८	बैंक बढी		
५			आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल बमोजिम रहेका छन् ।						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । · स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ बमोजिम आर्थिक वर्ष शुरू हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाइएन । २०७६।७७ मा स्थानीय दररेट तोकेकोमा सो अद्यावधिक गरेको पाईएन । साथै तोकिएको स्थानीयदररेट समेत मोरँग जिल्लाको दररेट भन्दा पनि अत्याधिक रहेकोले यथार्थपरक देखिएन । · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४ (२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको पाईएन । · स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म १३ ऐन, ३ नियमावली, २१ कार्यविधि १३ निर्देशिका र २ विनियमावली समेत ५२ कानून एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । · अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । · सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन । · सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । · संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गरी गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । · निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ५क बमोजिम कर्मचारीहरूको कार्य विवरण बनाई लागू गरेको पाईएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			· निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख २ बमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी वर्षभरीमा रु. १६५२३९२४।गाउँपालिकातर्फको खर्च लेखेको पाईयो । · पालिकाले २०७८।७९ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ बमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । · पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन । · स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन । · पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । · वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । · जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । · जिन्सीको विवरणमा खरिद गरेको वर्ष, उत्पादकको नाम, मूल्य खुलाएको छैन । · कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्बर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । · ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन । · स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । · सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनुपर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन । · वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन । शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																					
			तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।																						
६			योजना तर्जुमा, बजेट तथा कार्यक्रम:																						
६.१			बजेट पेश, पारित र अख्तियारी - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री यज्ञ कुमारी रुचालले २०७८।३।१० गते रु.४७ करोड ७२ लाख ३५ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७८।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७८।३।१७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।																						
६.२			चौमासिक पुँजीगत खर्च: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण नवनाई चौमासिक पुँजीगत खर्चको विवरण देहाय बमोजिम पेश गरेको छ । <table><tr><th rowspan="2">पुँजीगत खर्च शीर्षक</th><th rowspan="2">कुल खर्च</th><th colspan="3">चौमासिक खर्च</th><th rowspan="2">आषाढ महिनाको मात्र खर्च</th></tr><tr><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेस्रो चौमासिक</th></tr><tr><td>कूल खर्च:</td><td>१३२३०९९२५</td><td>८३२३०६३</td><td>२८२८६४९६</td><td>९५७००३६६</td><td>५६६२४७२५</td></tr><tr><td>खर्च प्रतिशत</td><td>१००</td><td>६.२९</td><td>२१.३७</td><td>७२.३३</td><td></td></tr></table>	पुँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			आषाढ महिनाको मात्र खर्च	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	कूल खर्च:	१३२३०९९२५	८३२३०६३	२८२८६४९६	९५७००३६६	५६६२४७२५	खर्च प्रतिशत	१००	६.२९	२१.३७	७२.३३		
पुँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च				आषाढ महिनाको मात्र खर्च																			
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक																					
कूल खर्च:	१३२३०९९२५	८३२३०६३	२८२८६४९६	९५७००३६६	५६६२४७२५																				
खर्च प्रतिशत	१००	६.२९	२१.३७	७२.३३																					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																								
			स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम चौमासिकगत रुपमा कार्यक्रमलाई प्राथमिकीकरण गरी खर्च गर्नुपर्नेमा पूँजीगत खर्च तेश्रो चौमासिकमा मात्र ७२.३३ प्रतिशत गरेको छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप वर्षान्तमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।																																									
६.३			क्षेत्रगत बजेट र खर्च - स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ । <table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र.स.</th><th>क्षेत्र</th><th>बजेट</th><th>खर्च</th><th>खर्च प्रतिशत</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td><td>आर्थिक विकास</td><td>60911000</td><td>43197488</td><td>7.96%</td></tr> <tr> <td>२</td><td>पूर्वाधार विकास</td><td>83415000</td><td>57847686</td><td>10.67%</td></tr> <tr> <td>३</td><td>सामाजिक विकास</td><td>305998880</td><td>26011732.56</td><td>48.07%</td></tr> <tr> <td>४</td><td>बातावरण तथा विकास</td><td>500000</td><td>499500</td><td>0.09%</td></tr> <tr> <td>५</td><td>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</td><td>1954000</td><td>1442896</td><td>0.26%</td></tr> <tr> <td>६</td><td>अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक</td><td>89844000</td><td>71578362.88</td><td>13.20%</td></tr> <tr> <td colspan="2">जम्मा</td><td>542122880</td><td>434678165.44</td><td>80.18%</td></tr> </tbody> </table> उल्लिखित विवरण अनुसार कुल खर्च मध्ये आर्थिक विकासतर्फ ७.९६ प्रतिशत, सामाजिक क्षेत्रतर्फ ४८.०७ प्रतिशत, पूर्वाधारतर्फ १०.६७ प्रतिशत, सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रतर्फ ०.२६ प्रतिशत र कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च १३.२० प्रतिशतले खर्च गरेको छ । आर्थिक विकासतर्फ ७.९६ प्रतिशत मात्र खर्च रहेको देखिँदा गरिवी निवारण लगायतको कामको लागि यस क्षेत्रमा अधिक भन्दा अधिक बजेट विनियोजन एवं खर्च गर्नुपर्दछ । साथै, सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा विनियोजन रकम एवं खर्च अभिवृद्धि गर्नुपर्दछ ।	क्र.स.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत	१	आर्थिक विकास	60911000	43197488	7.96%	२	पूर्वाधार विकास	83415000	57847686	10.67%	३	सामाजिक विकास	305998880	26011732.56	48.07%	४	बातावरण तथा विकास	500000	499500	0.09%	५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	1954000	1442896	0.26%	६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	89844000	71578362.88	13.20%	जम्मा		542122880	434678165.44	80.18%	
क्र.स.	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत																																								
१	आर्थिक विकास	60911000	43197488	7.96%																																								
२	पूर्वाधार विकास	83415000	57847686	10.67%																																								
३	सामाजिक विकास	305998880	26011732.56	48.07%																																								
४	बातावरण तथा विकास	500000	499500	0.09%																																								
५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	1954000	1442896	0.26%																																								
६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	89844000	71578362.88	13.20%																																								
जम्मा		542122880	434678165.44	80.18%																																								
६.४			खर्च बिश्लेषण - पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु ६२२५१४०.६७ राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु ४४५१६२१३२ समेत रु ४५१३८७२७२ । आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु १३२३०९९२५ । र पूँजीगत तर्फ रु ३०२३६८२४० । समेत रु																																									

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																
			434678165.44खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १-४३ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी सविधामा रु ६४५५५६५.२३। खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको ९२-९३ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ७० प्रतिशत चालु र ३० प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढी खर्च भएको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।																																	
६.५			योजना र कार्यान्वयन – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरूप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालीन उपलब्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ । यस वर्ष भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन्: <table><tr><th>क्र. सं.</th><th>विवरण</th><th>योजना संख्या</th><th>रकम</th></tr><tr><td>१</td><td>रु १ लाख भन्दा कमको योजना</td><td>42</td><td>1910</td></tr><tr><td>२</td><td>रु १ लाख देखि २ लाखसम्मको योजना</td><td>73</td><td>8581</td></tr><tr><td>३</td><td>रु २ लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना</td><td>136</td><td>39099</td></tr><tr><td>४</td><td>रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना</td><td>66</td><td>40748</td></tr><tr><td>५</td><td>दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना</td><td>62</td><td>173879</td></tr><tr><td>६</td><td>५० लाख भन्दा माथीका</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td>जम्मा</td><td>३७९</td><td>264217</td></tr></table>	क्र. सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम	१	रु १ लाख भन्दा कमको योजना	42	1910	२	रु १ लाख देखि २ लाखसम्मको योजना	73	8581	३	रु २ लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	136	39099	४	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	66	40748	५	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	62	173879	६	५० लाख भन्दा माथीका				जम्मा	३७९	264217	
क्र. सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम																																	
१	रु १ लाख भन्दा कमको योजना	42	1910																																	
२	रु १ लाख देखि २ लाखसम्मको योजना	73	8581																																	
३	रु २ लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	136	39099																																	
४	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	66	40748																																	
५	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	62	173879																																	
६	५० लाख भन्दा माथीका																																			
	जम्मा	३७९	264217																																	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७			संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन:	
७.१			कर्मचारी करार – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा २३ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.१४१४२६५३ खर्च लेखेको छ । उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन हुनुपर्दछ ।	
७.२			कल्याण कोष – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर गरेको छैन । गत वर्षदेखिको नै रु ४९२५१९.५० मौज्जात रहेको छ । कर्मचारीको योगदान वेगर पालिका अनुदानबाट सोभैm कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर उचित नदेखिएकोले यसमा सुधार गर्नु पर्दछ ।	
७.३			न्यायीक समिति – स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतवर्ष फछ्छ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी ७ र यो वर्ष थप भएको ४३ गरी कुल ५० विवाद दर्ता भएकोमा यस वर्ष फछ्छ्यौट नभई भई १६ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्छ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।	
८			आन्तरिक लेखापरीक्षण: स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । यस स्थानीय तहले २०७८।७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण गराएकोमा देखिएका व्यहोरा अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै सम्परीक्षण गर्नुपर्नेमा आँशिकरूपमा मात्र गरेको छ ।	
९			खाना तथा विविध खर्च:	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																										
			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले पालिका एवं वडा कार्यालयले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.२१८७३५१ खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।																																											
१०			आर्थिक सहायता: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन आर्थिक वर्ष ०७८।७९ मा पालिकाबाट रु 5000 देखि रु15000 सम्मका दरले 39 जनालाई आर्थिक सहायता वितरणमा रु.593200 खर्च गरेको पाइयो । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।																																											
११			अनुदान प्राप्ति, वितरण र फिर्ता:																																											
११.१			अनुदान फिर्ता – संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक बाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले देहाय अनुसार २०७९।३।३० मा फिर्ता गरेकोमा रु ३००००। फिर्ता हुन बाँकी देखिएकोले उक्त रकम संघीय सञ्चितकोष दाखिला हनुपर्ने रु <table><tr><th>अनुदान प्रदान गर्ने निकाय</th><th>अनुदानको प्रकार</th><th>प्राप्त रकम</th><th>खर्च रकम</th><th>फिर्ता रकम</th><th>बाँकी रकम</th></tr><tr><td>संघीय सरकार</td><td>शसर्त</td><td>२६८४२०६५३.९६</td><td>234203740.53</td><td>३४१२६९१३.४३</td><td>30000</td></tr><tr><td></td><td>विषेश</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td>समपुरक</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td>अन्य</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>प्रदेश सरकार</td><td>शसर्त</td><td>१४०९६०००</td><td>12766344</td><td>१३२९६५६</td><td>0</td></tr><tr><td></td><td>विषेश</td><td>0</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	फिर्ता रकम	बाँकी रकम	संघीय सरकार	शसर्त	२६८४२०६५३.९६	234203740.53	३४१२६९१३.४३	30000		विषेश	0					समपुरक	0					अन्य	0				प्रदेश सरकार	शसर्त	१४०९६०००	12766344	१३२९६५६	0		विषेश	0				३०,०००
अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	फिर्ता रकम	बाँकी रकम																																									
संघीय सरकार	शसर्त	२६८४२०६५३.९६	234203740.53	३४१२६९१३.४३	30000																																									
	विषेश	0																																												
	समपुरक	0																																												
	अन्य	0																																												
प्रदेश सरकार	शसर्त	१४०९६०००	12766344	१३२९६५६	0																																									
	विषेश	0																																												

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय						बेरुजु रकम
				समपुरक	१०००००००	8160526	१८३९४७४	0	
				अन्य	0	0			
				जम्मा				30000	
			क्र.सं.	कर्मचारीको/फर्म/संगठन नाम	असुली रकम				
			११.१.१	अनुदान फिर्ता	३०,०००				
११.२			अनुदानको अनुगमन – सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले देहायअनुसार स्वास्थ्य कृषि, पशु, शैक्षिक सेवा, सामान खरिदमा रु.६६३१०८०। खर्च लेखेका छैन । तर पालिकाबाट वितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलब्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैनन् । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।						
			क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम			रकम		
			१	मटरको विउ वितरण ५० प्रतिशत अनुदान (१० वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)			९४,०००।-		
			२	५० प्रतिशत अनुदानमा प्लाष्टिक टनेल वितरण (३४ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)			१७,१०,०००।-		
			३	५० प्रतिशत अनुदानमा मिनिटिलर वितरण (२६ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)			१९,२१,४००।-		
			४	५० प्रतिशत अनुदानमा भेडेखुर्सानीको विउ वितरण (२२ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)			२,९७,३५०।-		
			५	५० प्रतिशत अनुदानमा गोलभेडाके विउ वितरण (१६ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)			३,२५,०००।-		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम	
			६	५० प्रतिशत अनुदानमा किवीको विरुवा वितरण (१६ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)	३,६४,०००।-		
			७	५० प्रतिशत अनुदानमा तरकारीको (काउली वन्दा मुला धनिया) विउ वितरण (२२ वटा कृषि फर्म र समुहलाई वितरण)	१२,७३,७३०।-		
			८	आकास्मिक बाली सरक्षण सेवा ७५ प्रतिशत अनुदान (६९३ जान कृषकहरूलाई वितरण)	४,९६,१००।-		
			९	उन्नत तथा हाईब्रीड तरकारीको मिनिक्किट वितरण (५१३ जान कृषकहरूलाई वितरण)	१,४९,५००।-		
१२			कोभिड - १९ तर्फ: आ.व. २०७८।७९ को अषाढ मसान्तसम्म कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि भएको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ:				
			आम्दानी स्रोत	रकम रु	खर्च शिर्षक		रकम रु
			गत वर्षको बाँकी		राहत वितरण		
			स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट		क्वारेन्टाइन निर्माण तथा व्यवस्थापन		
			संघीय कोभिड कोषबाट		औषधी एवं स्वास्थ्य उपकरण खरिद		७३३४०
			प्रदेश कोभिड कोषबाट		आइसोलेसन केन्द्र निर्माण		
			अन्य स्रोतबाट		खोप कार्यक्रम खर्च		
					जोखिम भत्ता		
					प्रशासनिक खर्च		
					अन्य खर्च		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम	
					कोभिडबाट मृत्यु भएका परिवारलाई प्रति परिवार रु ३००००। का दरले ५ परिवारलाई रु १५००००। भुक्तानी गरेको	१५००००		
			जम्मा			२२३३४०		
१३			औषधि तर्फ:					
१३.१			औषधी खरिद – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । तर स्थानीय तहहरूले उक्त प्रक्रियावेगर रु.२२५३१७५। का औषधि सोझै खरिद गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन:					
१३.२			खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको ।					
१३.३			आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको ।					
१३.४			आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।					
१३.५			औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको ।					
१३.६			औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको ।					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरू जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१४			अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम तर्फ:	
१४.१			अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०७७ को बुँदा १६ मा बीउ पूँजी व्यवस्था र परिचालन सम्बन्धी व्यवस्था छ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सम्बन्धित वडाको मिलिजुली समूहमा कार्यक्रममा विनियोजन भएअनुसार ८ वटा वडासमूहलाई रु ५०००० । का दरले रु ४०००० । बीउ पूँजी निकासा गरेको छ । मार्गदर्शनको बुँदा १६ को घ मा ऋण लगानी प्रकृया रहेको र ड मा ऋण असुली प्रक्रिया उल्लेख गरेको छ । जस अनुसार कुनै पनि सदस्यले लिएको ऋण तीन महिना पश्चात् मासिक किस्ताबन्दीमा उठाउने र समयमै नै रकम नउठाएमा कारवाही गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । मार्गदर्शनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
१४.२	७२	२०७९-२-२८	यशोदा फर्मा ट्रेडर्स बाट रु १४५८८२ । खरिद गरेकोमा फिजियोथेरापी केन्द्र स्थापना र सञ्चालनमा गर्नुपर्नेमा सो केन्द्र सन्चालन भएको देखिएन । सो यथाशिघ्र सञ्चालन हुनुपर्दछ ।	
१४.३			फोलिक एसिड खरिद: त्रिपक्षिय साझेदारीमा संञ्चालित अपाङ्गता रोकथाम गर्नको लागी फोलिक एसिड खरिद गरी नव विवाहीत जोडी र गर्भवतीहिलालाई वितरण गर्नको लागी ८०,५३४ ट्याबलेट खरिद गरेको कार्यालयले फोलिक एसिड विभिन्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई १,८६६ ट्याबलेट वितरण गरेको र ७८,६६८ ट्याबलेट जिन्सीमा देखिन्छ । उक्त औषधिको म्याद नोभेम्बर २०२३ सम्म रहेको देखिन्छ । आवश्यकतामा आधारित रहेर मात्र खरिद कार्य गर्नुपर्दछ । यसरी ट्याबलेट खरिद गरी वितरण नगर्नाले औषधीको म्याद समाप्त हुने देखिन्छ ।	
१५			विपद व्यवस्थापन:	
१५.१			समिति गठन- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(१) मा प्रत्येक स्थानीय तहले अध्यक्ष तथा प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा १५ जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ऐनमा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			तोकिएबमोजिमको समिति गठन गरेको/समिति गठन भएतापनि १ वटा बैठक बस्ने बाहेक अन्य कार्य गरेको पाइएन । ऐनमा तोकिएबमोजिम समिति गठन गरी तोकिएको काम, कर्तव्य र अधिकारमा सक्रिय बनाउनुपर्दछ ।	
१५.२			कार्य योजना - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे/नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ । ऐनको पालना गर्नु/गराउनु पर्दछ ।	
१५.३			विपद् व्यवस्थापन कोष — विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन निर्देशिका २०७५ तयार गरेको छ । पालिकाले गत वर्षको मौज्दात रु २०१७०६९७०.०० आम्दानी भई रु.११११७२०। खर्च गरी बाँकी रु. ९०५३४९.७० देखिन्छ ।	
१५.४			वार्षिक प्रतिवेदन – विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
१६			सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण:	
१६.१			स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ:	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																
१६.२			पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको अभिलेख राखेको पाइएन । पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गर्नुगराउनु एवं अभिलेख राख्नु पर्दछ ।																																	
१६.३			स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा उपलब्ध गराउने कार्यनीति, २०७१, वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोगको सन्दर्भमा प्रचलित वन कानुन अनुसार राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको लागि नेपाल सरकारको निर्णय र स्थानीय तहले निजी जग्गा प्राप्ति गर्नुपरेमा जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ अनुसार स्थानीय तहले सरकारी जग्गा संरक्षण, सरकारी जग्गा दर्ता तथा लिजमा लिने, वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने तथा निजी जग्गा प्राप्ति गर्ने व्यवस्था छ । नियमको पालना हुनुपर्दछ ।																																	
१७			कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय:																																	
१७.१			कर तथा शुल्क असुली - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा बहाल कर, व्यवसाय कर र बहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । <table><thead><tr><th>आय शिर्षक</th><th>अनुमान</th><th>यथार्थ विवरण</th><th>असुली</th></tr></thead><tbody><tr><td>सम्पत्ति कर</td><td>१५०००००</td><td>९१४६६५.७०</td><td>६०.९७</td></tr><tr><td>भुमिकर/मालपोत</td><td>४०००००</td><td>५८१९७</td><td>१४.४५</td></tr><tr><td>सरकारी सम्पत्ति बहालबाट प्राप्त आय</td><td>२०००००</td><td>८२५०</td><td>४.१२५</td></tr><tr><td>अन्य विक्राबाट प्राप्त आय</td><td>२०००००</td><td>२५६३४५</td><td>१२८.१७</td></tr><tr><td>अन्य सेवा शुल्क</td><td>६०००००</td><td>९७९९७०</td><td>१६३.३२</td></tr><tr><td>परीक्षा शुल्क</td><td>१०००००</td><td>२७८००</td><td>२७.८</td></tr><tr><td>अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क</td><td>१०००००</td><td>४००</td><td>०.४</td></tr></tbody></table>	आय शिर्षक	अनुमान	यथार्थ विवरण	असुली	सम्पत्ति कर	१५०००००	९१४६६५.७०	६०.९७	भुमिकर/मालपोत	४०००००	५८१९७	१४.४५	सरकारी सम्पत्ति बहालबाट प्राप्त आय	२०००००	८२५०	४.१२५	अन्य विक्राबाट प्राप्त आय	२०००००	२५६३४५	१२८.१७	अन्य सेवा शुल्क	६०००००	९७९९७०	१६३.३२	परीक्षा शुल्क	१०००००	२७८००	२७.८	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०००००	४००	०.४	
आय शिर्षक	अनुमान	यथार्थ विवरण	असुली																																	
सम्पत्ति कर	१५०००००	९१४६६५.७०	६०.९७																																	
भुमिकर/मालपोत	४०००००	५८१९७	१४.४५																																	
सरकारी सम्पत्ति बहालबाट प्राप्त आय	२०००००	८२५०	४.१२५																																	
अन्य विक्राबाट प्राप्त आय	२०००००	२५६३४५	१२८.१७																																	
अन्य सेवा शुल्क	६०००००	९७९९७०	१६३.३२																																	
परीक्षा शुल्क	१०००००	२७८००	२७.८																																	
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०००००	४००	०.४																																	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम
			नक्सापास दस्तुर	१०००००	१५४२९.८८	१५.४३	
			सिफारिस दस्तुर	७०००००	६८६८७५	९८.१२	
			व्यक्तिगत घटना दस्तुर	१०००००	२५४३००	२५४.३	
			नाता प्रमाणित दस्तुर	१०००००	१२६५००	१२६.५	
			अन्य दस्तुर	११०००००	१३११४७४.६९	११९.२२	
			व्यवसाय कर	५००००	०	०	
			दण्ड जरिवाना र जफत	५००००	११००	२.२	
			अन्य राजस्व	७०००००	१५८३८३३.४०	२२६.२६	
			जम्मा	६००००००	६२२५१४०.६७	१०३.७५	
१७.२			पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।				
१७.३			पाउलिकाले उठ्न बाँकी रहेको रकमको आयगत लगत समेत तयार गरेको छैन । कार्यालयले उठ्न बाँकी राजस्व नरहेको जनाएको छ । कार्यालयमा रहेको एक्साभेटरको आम्दानी शुन्य रहेको देखिन्छ । पालिकाले एक्साभेटरको लागि इन्धन र मर्मत लगायतको खर्च गरेकोमा सोको आम्दानी गरेको छैन ।				
१८			उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य:				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																
१८.१			उपभोक्ता समिति दर्ता — सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउने व्यवस्था छ । संस्था दर्ता ऐन २०३४ को दफा ३ मा कुनैपनि संस्था विधानसहित दर्ता नभएमा कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । पालिकाले यो वर्ष विभिन्न ८५ उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी कार्य गराई रु 20951560 । भुक्तानी गरेकोमा यसरी कार्य गर्न गठन भएका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्थाअनुसार दर्ता भएको पाइएन । त्यस्ता समितिहरू स्थानीय स्तरमा सञ्चालित आयोजनाको निर्माण गर्न अस्थायी रूपमा गठन हुने र कार्य सम्पन्न पश्चात् समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण कार्य सम्पन्न भएका आयोजना सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारमा ती समितिलाई जिम्मेवार बनाउन कठिनाई हुने र त्यस्ता समितिहरूले आयव्यको लेखापरीक्षणसमेत नगराउने भएकोले स्थायी संयन्त्रमार्फत् काम गर्ने, गराउने गरी सुधार हुनुपर्दछ ।																	
१८.२			उपभोक्ता समिति मार्फत विभिन्न स्वास्थ्य चौकी र विद्यालय निर्माण कार्य गराएकोमा उक्त कार्यको भुक्तानी सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई नदिएर स्वास्थ्य चौकी र विद्यालयको खातामा भुक्तानी गरेको छ । सम्बन्धितले भुक्तानी पाए नपाएको एकिन गर्न सकिएन ।																	
१८.३			उपभोक्ता समितिमार्फत निर्माण कार्य गराएकोमा अधिकांश योजना विगतको अधुरो कार्य गराएको उल्लेख गरेको साथै यस वर्ष गराएको कार्य समेत अपुरै रहेको र सालबसाली बजेट थप गर्दै जाने प्रवृत्ति देखिएको छ । यसरी कार्य गराउँदा बजेटको प्रतिफल प्राप्त नहुने र काममा दोहोरोपना नभएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन आधार देखिँदैन ।																	
१८.४			सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम १० मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायीबाट गराउन नसकिने व्यवस्था छ । नमूना छनौटको आधारमा लेखापरीक्षण गर्दा कार्यालयले देहायका उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी शतप्रतिशत कार्य निर्माण व्यवसायीबाट गराएको देखिन्छ । नियममा भएको व्यवस्थाको पालना भएको छैन । यस सम्बन्धमा केहि उदाहरण देहाय बमोजिम रहेको छ । <table><thead><tr><th>गो भौ नं र मिति</th><th>उपभोक्ता समितिको नाम</th><th>निर्माण व्यवसायीको नाम</th><th>रकम</th></tr></thead><tbody><tr><td>१०।७८।७।१७</td><td>गढीगाउँ बन्दुकेडाँडा सडक स्तरोन्नति</td><td>टिम बिल्डर्स प्रालि</td><td>१५००००</td></tr><tr><td>१५।७८।८।१५</td><td>बडा नं ५ मर्मत उपभोक्ता समिति</td><td>टिम बिल्डर्स प्रालि</td><td>३०००००</td></tr><tr><td>२४।७८।९।११</td><td>धाराचोक आहाले कोर्णा उ स</td><td>एच एस निर्माण सेवा</td><td>३०००००</td></tr></tbody></table>	गो भौ नं र मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	रकम	१०।७८।७।१७	गढीगाउँ बन्दुकेडाँडा सडक स्तरोन्नति	टिम बिल्डर्स प्रालि	१५००००	१५।७८।८।१५	बडा नं ५ मर्मत उपभोक्ता समिति	टिम बिल्डर्स प्रालि	३०००००	२४।७८।९।११	धाराचोक आहाले कोर्णा उ स	एच एस निर्माण सेवा	३०००००	
गो भौ नं र मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	रकम																	
१०।७८।७।१७	गढीगाउँ बन्दुकेडाँडा सडक स्तरोन्नति	टिम बिल्डर्स प्रालि	१५००००																	
१५।७८।८।१५	बडा नं ५ मर्मत उपभोक्ता समिति	टिम बिल्डर्स प्रालि	३०००००																	
२४।७८।९।११	धाराचोक आहाले कोर्णा उ स	एच एस निर्माण सेवा	३०००००																	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम	
			३४।७८।९।२९	वडा नं ८ मर्मत उपभोक्ता समिति	जेफाले निर्माण सेवा	४०००००		
			४०।७८।१०।१८	बरबोटे डाँडा बासपानी ग्रामिण सडक उ स	टिम बिल्डर्स प्रालि	२०००००		
			१३५।७९।३।७	खेलमैदान पहिरोले बगाएको संरक्षण उ स	शिव गणेश सन्तोष निर्माण सेवा प्रा लि	२०००००		
			जम्मा					१५५००००
१८.५			हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग — सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ । यस सम्बन्धी केही उदाहरण देहाय बमोजिम रहेका छन् ।					
			गो भौ नं र मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	रकम		
			१०।७८।७।१७	गढीगाउँ बन्दुकेडाँडा सडक स्तरोन्नति	टिम बिल्डर्स प्रालि	१५००००		
			१५।७८।८।१५	वडा नं ५ मर्मत उपभोक्ता समिति	टिम बिल्डर्स प्रालि	३०००००		
			२४।७८।९।११	धाराचोक आहाले कोर्णा उ स	एच एस निर्माण सेवा	३०००००		
			३४।७८।९।२९	वडा नं ८ मर्मत उपभोक्ता समिति	जेफाले निर्माण सेवा	४०००००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम
			४०।७८।१०।१८	बरबोटे डाँडा बासपानी ग्रामिण सडक उ स	टिम बिल्डर्स प्रालि	२०००००	
			१३५।७९।३।७	खेलमैदान पहिरोले बगाएको संरक्षण उ स	शिव गणेश सन्तोष निर्माण सेवा प्रा लि	२०००००	
१८.६			जटिलसंरचना निर्माण – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट, ओभरहेड टंकी, निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । नियमावलीको व्यवस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ ।				
१९			खरिद व्यवस्थापन:				
१९.१			सोझै खरिद – सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोभैम गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोभैम खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोभैम खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाहरुले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नपनाइको निम्नानुसार सोझै खरिद गरेको अनियमित देखिएको छ ।				
			गो भौ न र मिति	सप्लायर्सको नाम	विवरण	रकम	
			११।७८।८।८	सोलार कन्स्ट्रक्सन एण्ड इन्जिनियरिंग प्रालि	सोलार खरिद	१९८०००	
			५५।७८।११।१२	अँकुर डाइगोन्स्टीक एण्ड सर्जिकल सेन्टर	माइक्रोस्कोप खरिद	४९९६८६	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय				बेरुजु रकम																				
			<table><tr><td>६८।७८।११।२७</td><td>पृथ्वी इन्टरप्राइजेज</td><td>टुल्स खरिद</td><td colspan="2">४९८५०९</td></tr><tr><td>१०१।७९।१।१४</td><td>द ब्योन्सी डेकोरर</td><td>प्लाष्टिक कुर्सी</td><td colspan="2">४९७५३९</td></tr><tr><td>१०३।७९।१।१४</td><td>द ड्रिमल्याण्ड फर्निसिंग</td><td>५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद</td><td colspan="2">४९३३५८</td></tr><tr><td colspan="3">जम्मा</td><td colspan="2">२१८७०९२</td></tr></table>				६८।७८।११।२७	पृथ्वी इन्टरप्राइजेज	टुल्स खरिद	४९८५०९		१०१।७९।१।१४	द ब्योन्सी डेकोरर	प्लाष्टिक कुर्सी	४९७५३९		१०३।७९।१।१४	द ड्रिमल्याण्ड फर्निसिंग	५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९३३५८		जम्मा			२१८७०९२		
६८।७८।११।२७	पृथ्वी इन्टरप्राइजेज	टुल्स खरिद	४९८५०९																								
१०१।७९।१।१४	द ब्योन्सी डेकोरर	प्लाष्टिक कुर्सी	४९७५३९																								
१०३।७९।१।१४	द ड्रिमल्याण्ड फर्निसिंग	५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९३३५८																								
जम्मा			२१८७०९२																								
१९.२			डीपीआर खर्च — बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययत गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरेको छ । <table><tr><th>कार्य विवरण</th><th>परामर्शदाता</th><th>स्वीकृत रकम</th><th>खर्च रकम</th><th>अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत</th></tr><tr><td>१० शैय्या अस्पताल निर्माण</td><td>फ्रिम्यान इन्जिनियरिड कन्सल्टेन्सी प्रा लि</td><td>1792354</td><td>1706701</td><td>150926717.61</td></tr></table> यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । डी.पी.आर.तयार गर्दा गाउँपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा गाउँपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनु पर्दछ । साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरू कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत देखिएन ।				कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत	१० शैय्या अस्पताल निर्माण	फ्रिम्यान इन्जिनियरिड कन्सल्टेन्सी प्रा लि	1792354	1706701	150926717.61											
कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत																							
१० शैय्या अस्पताल निर्माण	फ्रिम्यान इन्जिनियरिड कन्सल्टेन्सी प्रा लि	1792354	1706701	150926717.61																							
२०			नगरपालिका पूँजिगत तर्फ:																								
२०.१			वितरणमुखी कार्यक्रम: स्थानीय तहले योजना छनौट गर्दा रोजगारी सृजना हुने जनताको जीवनस्तर उठाउने आयआर्जन सँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध भएका र पूर्वाधार विकासको योजनाहरूको छनौटमा ध्यान दिनु पर्दछ । नगरपालिकाले संघीय सरकारबाट सीमित स्रोत प्राप्त गर्ने र आफ्नो आन्तरिक स्रोत पनि सीमित रहेको अवस्थामा सीमित स्रोतको अधिकतम उपयोग हुने गरी उल्लेखित विषयहरूमा केन्द्रित भई																								

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																				
			योजना कार्यान्वयन गर्नु पर्नेमा वितरणमुखी योजना र कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने गरेको देखियो। गाउँपालिकाले प्लाष्टिक कुर्सी स्टील दराज लगायतको खरिद गरी विभिन्न संघसस्था लगायतका लागी वितरण गरेको पाइयो । यस्तो खर्चमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ। उदाहरण: <table><tr><th>गो भौ नं र मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr><tr><td>७८।७८।१२।९</td><td>खेलकुद विकास कार्यक्रम सञ्चालन</td><td>२५००००</td></tr><tr><td>१०१।७९।१।१४</td><td>५९५ थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद</td><td>४९७५९३</td></tr><tr><td>१०३।७९।१।१४</td><td>५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद</td><td>४९३३५८</td></tr><tr><td>११०।७९।२।४</td><td>१५८ थान स्टील दराज खरिद</td><td>१९३२६९५</td></tr></table>	गो भौ नं र मिति	विवरण	रकम	७८।७८।१२।९	खेलकुद विकास कार्यक्रम सञ्चालन	२५००००	१०१।७९।१।१४	५९५ थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९७५९३	१०३।७९।१।१४	५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९३३५८	११०।७९।२।४	१५८ थान स्टील दराज खरिद	१९३२६९५						
गो भौ नं र मिति	विवरण	रकम																						
७८।७८।१२।९	खेलकुद विकास कार्यक्रम सञ्चालन	२५००००																						
१०१।७९।१।१४	५९५ थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९७५९३																						
१०३।७९।१।१४	५९० थान प्लाष्टिक कुर्सी खरिद	४९३३५८																						
११०।७९।२।४	१५८ थान स्टील दराज खरिद	१९३२६९५																						
२०.२			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली,२०७७ को नियम ३९ (१०) मा सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि जिम्मेवार व्यक्तिले त्यस्तो रकम खर्च गर्नको लागि आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा रीत पुगे नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले देहाय बमोजिम उपभोक्ता समितिमार्फत जिआई वायरको जाली भर्ने कार्य गराएकोमा लगत इष्टिमेटमा GI WIRE Heavy zinc coated को दररेट कायम गरी सो अनुरूप कार्यसम्पन्न गरी भुक्तानी दिएकोमा उपभोक्ता समितिसँग सोको गुणस्तरको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु <table><tr><th>गो भौ नं र मिति</th><th>उपभोक्ताको नाम</th><th>ग्याबिन कार्य</th><th>ग्याबिन खरिद रकम</th></tr><tr><td>३८।७८।१०।१६</td><td>अठारसय मावि</td><td>११२५००</td><td>७५६३०</td></tr><tr><td>७७।७८।१२।९</td><td>राजारानी स्वास्थ्य चौकी सडक स्तरोन्नति उ स</td><td>२४८०५४</td><td>७५०००</td></tr><tr><td>१०५।७९।१।१४</td><td>सिमकुला खानेपानी मर्मत समिति</td><td>२६३२५०</td><td>१८७१५०</td></tr><tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>३३७७८०</td></tr></table>	गो भौ नं र मिति	उपभोक्ताको नाम	ग्याबिन कार्य	ग्याबिन खरिद रकम	३८।७८।१०।१६	अठारसय मावि	११२५००	७५६३०	७७।७८।१२।९	राजारानी स्वास्थ्य चौकी सडक स्तरोन्नति उ स	२४८०५४	७५०००	१०५।७९।१।१४	सिमकुला खानेपानी मर्मत समिति	२६३२५०	१८७१५०	जम्मा			३३७७८०	३३७,७८०
गो भौ नं र मिति	उपभोक्ताको नाम	ग्याबिन कार्य	ग्याबिन खरिद रकम																					
३८।७८।१०।१६	अठारसय मावि	११२५००	७५६३०																					
७७।७८।१२।९	राजारानी स्वास्थ्य चौकी सडक स्तरोन्नति उ स	२४८०५४	७५०००																					
१०५।७९।१।१४	सिमकुला खानेपानी मर्मत समिति	२६३२५०	१८७१५०																					
जम्मा			३३७७८०																					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																												
२०.३			पाइप जडान: उपभोक्ताको मागमा आधारित रही वडाको सिफारिशमा लागत अनुमान गरी सोही अनुरूप खरिद गरी कार्य सम्पन्न गर्नुपर्नेमा कार्यालयबाट खरिद गरी विभिन्न व्यक्ति तथा समुहलाई वितरण गरेको छ । सम्बन्धित लाभग्राहीले उक्त सामग्री उपयोग गरेको एवं जडान गरेको सुनिश्चित हुन सक्ने आधार देखिएन । उक्त खानेपानी पाइप सम्बन्धित लाभग्राहीले प्राप्त गरी जडान भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु सामग्री जडान भएको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु <table><tr><th>गो भौ नं र मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>कैफियत</th></tr><tr><td>३९।७८।१०।१७</td><td>पाइप खरिद</td><td>८२०४५६</td><td></td></tr><tr><td>५४।७८।११।१२</td><td>पाइप खरिद</td><td>४१९३४३</td><td></td></tr><tr><td>१०२।७९।१।१४</td><td>पाइप खरिद</td><td>१४६९२२६</td><td>१००० लिटर क्षमताका हिलटेक टैंकी १० थान र ५०० लिटरका २० थान</td></tr><tr><td>१०४।७९।१।१४</td><td>पाइप खरिद</td><td>३९८४६३</td><td></td></tr><tr><td>१०७।७९।१।५</td><td>पाइप खरिद</td><td>४९७३८६</td><td></td></tr><tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>३६०४८७४</td><td></td></tr></table>	गो भौ नं र मिति	विवरण	रकम	कैफियत	३९।७८।१०।१७	पाइप खरिद	८२०४५६		५४।७८।११।१२	पाइप खरिद	४१९३४३		१०२।७९।१।१४	पाइप खरिद	१४६९२२६	१००० लिटर क्षमताका हिलटेक टैंकी १० थान र ५०० लिटरका २० थान	१०४।७९।१।१४	पाइप खरिद	३९८४६३		१०७।७९।१।५	पाइप खरिद	४९७३८६		जम्मा		३६०४८७४		३,६०४,८७४
गो भौ नं र मिति	विवरण	रकम	कैफियत																													
३९।७८।१०।१७	पाइप खरिद	८२०४५६																														
५४।७८।११।१२	पाइप खरिद	४१९३४३																														
१०२।७९।१।१४	पाइप खरिद	१४६९२२६	१००० लिटर क्षमताका हिलटेक टैंकी १० थान र ५०० लिटरका २० थान																													
१०४।७९।१।१४	पाइप खरिद	३९८४६३																														
१०७।७९।१।५	पाइप खरिद	४९७३८६																														
जम्मा		३६०४८७४																														
२१			नगरपालिका चालूतर्फ:																													
२१.१			स्वकीय सचिव र सल्लाहकार—प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप प्रमुखले स्वकीय सचिव। सल्लाहकार राख्न पाउने व्यवस्था गरेको छैन । त्यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) मा तोकीएको भन्दा फरक पदमा कर्मचारी पदपूर्ती गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले सन्तोष रुचाललाई प्रेस सल्लाहकार नियुक्त गरी मासिक रु ६०००। का दरले बार्षिक भुक्तानी भएको रु ७२०००। खर्च लेखेको अनियमित देखिएको रु.	७२,०००																												

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																								
२१.२			अनुत्पादक खर्च – सार्वजनिक श्रोतको उपयोग गर्दा अधिकतम प्रतिफल सुनिश्चित हुने गरी खर्च गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले देहाय बमोजिमका अनुत्पादक प्रयोजनमा रु. १४३१६५०। खर्च गरेको देखिन्छ । <table><tr><th>भौ.नं र मिति</th><th>भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम</th><th>प्रयोजन</th><th>रकम</th></tr><tr><td>२०९।०७८।१०।२०</td><td>घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली</td><td>गाउँपालिकाको वृत्तचित्र निर्माण</td><td>३९५५००</td></tr><tr><td>२१०।०७८।१०।२०</td><td>घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली</td><td>चौविसे गाउँपालिका गाना निर्माण</td><td>२८८१५०</td></tr><tr><td>२७२।०७८।११।१३</td><td>अनलाईन मिडिया एजेन्सी</td><td>गाउँपालिका सफलताको कथा किताब</td><td>४९९५००</td></tr><tr><td>४३५।०७९।२।१६</td><td>धनकुटा मिडिया हाउस प्रा. ली</td><td>गाउँपालिका सफलताको कथा किताब</td><td>२४८५००</td></tr><tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>१४३१६५०</td></tr></table>	भौ.नं र मिति	भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम	प्रयोजन	रकम	२०९।०७८।१०।२०	घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली	गाउँपालिकाको वृत्तचित्र निर्माण	३९५५००	२१०।०७८।१०।२०	घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली	चौविसे गाउँपालिका गाना निर्माण	२८८१५०	२७२।०७८।११।१३	अनलाईन मिडिया एजेन्सी	गाउँपालिका सफलताको कथा किताब	४९९५००	४३५।०७९।२।१६	धनकुटा मिडिया हाउस प्रा. ली	गाउँपालिका सफलताको कथा किताब	२४८५००	जम्मा			१४३१६५०	
भौ.नं र मिति	भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम	प्रयोजन	रकम																									
२०९।०७८।१०।२०	घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली	गाउँपालिकाको वृत्तचित्र निर्माण	३९५५००																									
२१०।०७८।१०।२०	घिन्ताङ मिडिया प्रा. ली	चौविसे गाउँपालिका गाना निर्माण	२८८१५०																									
२७२।०७८।११।१३	अनलाईन मिडिया एजेन्सी	गाउँपालिका सफलताको कथा किताब	४९९५००																									
४३५।०७९।२।१६	धनकुटा मिडिया हाउस प्रा. ली	गाउँपालिका सफलताको कथा किताब	२४८५००																									
जम्मा			१४३१६५०																									
२१.३			तालिम संचालन: चौविसे गाउँपालिका र धनकुटामा दर्ता भएका विभिन्न प्रा. ली विच सम्झौता भई गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु र स्थानीय बासिन्दाहरुको लागि विभिन्न तालिम संचालन भएको छ। तालिम संचालन गर्दा कार्यालयले अर्थ मन्त्रालयको नम्सलाई आधार मानेर लागत अनुमान तयार गरी तालिम संचालन गर्न सम्झौता गर्नुपर्नेमा खर्चको प्रस्तावना तयार नगरि तालिम संचालक कम्पनीहरुले पेश गरेको प्रस्तावनाको आधारमा सम्झौता गरेको छ। कार्यालयले खर्चको मितव्ययिता कायम गरी कतिपय तालिम आफै संचालन गर्न सक्ने अवस्थामा तालिम संचालन नगरी बाह्य कम्पनीलाई संचालन गर्न दिई खर्चको मितव्ययिता कायम गरेको देखिएन। अर्थ मन्त्रालयको नम्समा उल्लेख भएको दररेटलाई आधार नलिई कार्यालयले कम्पनीले पेश गरेको प्रस्तावनाको आधारमा स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक, यातायात खर्च र प्रतिवेदन खर्च दिने गरि सम्झौता गरेको छ। तालिम संचालन गर्दा देखिएका व्यहोरा देहाय अनुसार छन्।																									
२१.४			बढी भुक्तानी: अर्थ मन्त्रालयको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७५ को ७=१=१५ मा तालिम संचालन सम्बन्धी खर्चको मापदण्ड उल्लेख छ। कार्यालयले निम्न तालिम संचालन गर्दा नम्समा उल्लेख भएको दररेट प्रयोग नगरि प्रस्तावनाको आधारमा स्रोत व्यक्तिको पारिश्रमिक, सहभागी यातायात खर्च र प्रतिवेदन खर्च भुक्तानी दिएको छ। निर्देशिकामा भएको व्यवस्था विपरित बढी भुक्तानी भएको रु. २९९००० असुल गर्नु पर्ने रु.	२९९,०००																								

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
			भौ. नं. मिति	कार्यक्रम संचालन संस्था	सहजकर्ता शुल्क	यातायात खर्च	बढी भुक्तानी	
			वन वातावरण प्रदूषण कार्यक्रम					
			४३।०७।६।१७	पायोनियर ट्रेनिङ एण्ड रिसर्च सेन्टर				
				प्रस्तावना अनुसार	३० * १६००	४० * १०००		
				भुक्तानी दिएको	४८०००	४००००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने	३० * १०००=३००००	४० * ५००=२००००		
				बढी भुक्तानी	१८०००	२००००	३८०००	
			बहुविवाह सम्बन्धी देवानी संहिता कार्यक्रम					
			७७।०७।७।१४	सामुदायिक सेवा केन्द्र				
				प्रस्तावना अनुसार	२४ * १६००	४० * १०००		
				भुक्तानी दिएको	३८४००	४००००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने	२४ * १०००=२४०००	४० * ५००=२००००		
				बढी भुक्तानी	१४४००	२००००	३४४००	
			दलितको संबैधानिक अधिकार सम्बन्धी कार्यक्रम					
			९१।०७।७।३०	सामुदायिक संचार केन्द्र				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				प्रस्तावना अनुसार	२४ * १६००	४० * १०००		
				भुक्तानी दिएको	३८४००	४००००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने	२४ * १०००=२४०००	४० * ५००=२००००		
				बढी भुक्तानी	१४४००	२००००	३४४००	
			मेलमिलापकर्ता क्षमता विकास पुनर्ताजकी तालिम कार्यक्रम					
			१०९।०७८।८।१३	शितल टेक्निकल ट्रेनिङ्ग				
				प्रस्तावना अनुसार	१२ * १८००	३५ * १५००		
				भुक्तानी दिएको	२१६००	५२५००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने	१२ * १०००=१२०००	३५ * ५००=१७५००		
				बढी भुक्तानी	९६००	३५०००	४४६००	
			नागरिकता ऐन सम्बन्धि अभिमुखिकरण तालिम					
			१११।०७८।८।१३	ईनरुवा इन्टरनेशनल प्रा ली				
				प्रस्तावना अनुसार		४० * १०००		
				भुक्तानी दिएको		४००००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने		४० * ५००=२००००		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय					बेरुजु रकम
				बढी भुक्तानी		२००००	२००००	
			दलित जनजाती र महिलाको सरोकार कार्यक्रम					
			११२।०७८।८।१३	पिरामिड टेक्निकल प्रा ली				
				प्रस्तावना अनुसार		४० * ३०००		
				भुक्तानी दिएको		१२००००		
				भुक्तानी दिनुपर्ने		४० * ५००=२००००		
				बढी भुक्तानी		१०००००	१०००००	
			दलित सिप प्रबर्द्धन कार्यक्रम					
			२१८।०७८।१०।२५	डाईनामिक प्रतिष्ठान नेपाल				
				प्रस्तावना अनुसार	२५ * १६००			
				भुक्तानी दिएको	४००००			
				भुक्तानी दिनुपर्ने	२५ * १०००=२५०००			
				बढी भुक्तानी	१५०००		१५०००	
			लागू औषधी निरुपण सामाजिक अभियान कार्यक्रम					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	विषय					बेरुजु रकम	
			२२३।०७८।१०।२८	सामाजिक विकास सरोकार केन्द्र					
				प्रस्तावना अनुसार	१२ * १६००	१०० * १०००			
				भुक्तानी दिएको	१९२००	१०००००			
				भुक्तानी दिनुपर्ने	१२ * १०००=१२०००	१०० * ५००=५००००			
				बढी भुक्तानी	७२००	५००००	५७२००		
			कुल बढी भुक्तानी					२९९०००	
२१.५			वितरणमुखी खर्च : सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्ने सम्बन्धि मापदण्ड, 207७ ले सरकारी खर्चलाई मितव्ययी बनाउने तथा यस्तोकार्यमा खर्च गर्दा पर्याप्त तयारी गरी न्यूनतम खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले निम्नानुसार रु. ३९८६१२ को वितरणमुखी सामान खरिद गरी कार्यालयका कर्मचारीद्वारा वितरण गरेको छ। यस्तो वितरणमुखी कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।						
			गो. भौ र मिति		विवरण	रकम			
			२६८।०७८।११।१२		ओरियन्टल होजियारी धरानबाट स्विटर र टोपी खरिद	१९८६१२			
			३७२।०७८।१२।२६		साकिज वयर प्रा वी बाट झोला खरिद	२०००००			
			जम्मा			३९८६१२			
२१.६			सोझै खरिद – सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा						

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																								
			सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाहरुले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नपनाइको निम्नानुसार सोझै खरिद गरेको अनियमित देखिएको छ । <table><thead><tr><th>गो. भौ. नं र मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>कैफियत</th></tr></thead><tbody><tr><td>३९।०७८।६।१७</td><td>मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री</td><td>५३२९५१</td><td>जे पी मिडिया प्रा ली</td></tr><tr><td>१०३।०७८।८।८</td><td>मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री</td><td>२७०२२९</td><td>जे पी मिडिया प्रा ली</td></tr><tr><td>२८४।०७८।११।१८</td><td>मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री</td><td>२८४८७३</td><td>शिर्षक ईन्टरप्राईजेज</td></tr><tr><td>४८०।०७९।३।१५</td><td>मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री</td><td>७६२९७६</td><td>एस पि ट्रेड एण्ड सप्लायर्स</td></tr><tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१८५१०२९</td><td></td></tr></tbody></table>	गो. भौ. नं र मिति	विवरण	रकम	कैफियत	३९।०७८।६।१७	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	५३२९५१	जे पी मिडिया प्रा ली	१०३।०७८।८।८	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२७०२२९	जे पी मिडिया प्रा ली	२८४।०७८।११।१८	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२८४८७३	शिर्षक ईन्टरप्राईजेज	४८०।०७९।३।१५	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	७६२९७६	एस पि ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	जम्मा		१८५१०२९		
गो. भौ. नं र मिति	विवरण	रकम	कैफियत																									
३९।०७८।६।१७	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	५३२९५१	जे पी मिडिया प्रा ली																									
१०३।०७८।८।८	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२७०२२९	जे पी मिडिया प्रा ली																									
२८४।०७८।११।१८	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	२८४८७३	शिर्षक ईन्टरप्राईजेज																									
४८०।०७९।३।१५	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	७६२९७६	एस पि ट्रेड एण्ड सप्लायर्स																									
जम्मा		१८५१०२९																										
२२			सशर्त चालूतर्फ:																									
२२.१			लघु उद्यम विकास कार्यक्रम- गरिवी निवारणका लागि उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७७ को दफा २८ र ३७ मा उद्यमशिलता विकास तालिम र एडभान्स तालिम सञ्चाल गर्ने व्यवस्था रहेको छ। कार्यालयले नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्न नगरपालिका भित्रका विभिन्न स्थानमा व्यवसायिक बैंगुरपालन तालिम-२, वाखा पालन तालिम-२, ड्राईभिड तालिम १ महिने-१ तथा व्यवसायिक तरकारी उत्पादन तालिम- १ वटा गरि ६ वटा तालिम कार्यक्रममा ७६ जना सहभागीलाई र पुराना लघु उद्यमीहरुका लागि पालिकामा ९ सहभागीलाई ७ दिने वाखा पालन तालिम १ वटा पुनर्ताजगी एडभान्स तालिम सञ्चालन गरि रु १४५५०३० कार्यक्रम रकम खर्च गरेको देखिन्छ।																									
२२.२	२१६	२०७९-३-२२	बढी भुक्तानी- गरिवी निवारणका लागि उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७७ को दफा ४१.३ मा प्रविधी हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालनमा ८० प्रतिशत मात्र कार्यालयले व्यहोर्ने कुरा व्यवस्था गरेको छ। कार्यालयले समूहलाई २ बोयर बोका हस्तान्तरणमा	२१,९६०																								

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																				
			विल रकम रु. १०९८०० को आधारमा ८० प्रतिशतले हुने रकम रु. ८७८४० मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेमा विल रकम रु. २१९६० बढी भुक्तानी भएको छ। यसरी बढी भुक्तानी भएको रु २१९६० सम्बन्धित शाखा प्रमुखबाट असूल दाखिला हुनुपर्ने रु...																																					
२२.३			भरपाई – स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा विल भरपाई सहितको लेखा राख्नुपर्नेमा पालिकाबाट सञ्चालित वितरणमुखि कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा पेश भएका वितरण भरपाईमा मिति उल्लेख नभएको,केहिमा सँख्या किटान नभएको तथा केहीमा हस्ताक्षर नै नरहेको समेत पाईयो । साथै अधिकाँश भरपाईहरु सादा पानामा पालिकाको वडा तथा केन्द्रमा तोकेका कर्मचारीले प्रमाणित गरेको पाईएन। यसरी आधिकारिकता नखुल्ने विवरणका आधारमा खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ । <table><tr><th>गो. भौ.</th><th>कार्यक्रम विवरण</th><th>रकम रु</th></tr><tr><td rowspan="4">२५३।२०७९।३।२४</td><td>सुन्तला विजु विरुवा स्थानीय ३३०० वटा</td><td>९९०००</td></tr><tr><td>कागती विरुवा १३५० वटा</td><td>२०२५००</td></tr><tr><td>मिनीटिलर ६ एच पि ३ वटा</td><td>१६५०००</td></tr><tr><td>तराजु १०० के जी ४ वटा</td><td>४९५५७</td></tr></table>	गो. भौ.	कार्यक्रम विवरण	रकम रु	२५३।२०७९।३।२४	सुन्तला विजु विरुवा स्थानीय ३३०० वटा	९९०००	कागती विरुवा १३५० वटा	२०२५००	मिनीटिलर ६ एच पि ३ वटा	१६५०००	तराजु १०० के जी ४ वटा	४९५५७																									
गो. भौ.	कार्यक्रम विवरण	रकम रु																																						
२५३।२०७९।३।२४	सुन्तला विजु विरुवा स्थानीय ३३०० वटा	९९०००																																						
	कागती विरुवा १३५० वटा	२०२५००																																						
	मिनीटिलर ६ एच पि ३ वटा	१६५०००																																						
	तराजु १०० के जी ४ वटा	४९५५७																																						
२३			शिक्षा तर्फ:																																					
२३.१			शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति - स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरवन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ३९ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । <table><tr><th rowspan="2">सि.न</th><th rowspan="2">विद्यालयको नाम</th><th colspan="5">शिक्षक दरवन्दी</th><th colspan="5">पदपुर्ती</th><th rowspan="2">विद्यार्थी संख्या</th></tr><tr><th>स्थायी</th><th>राहत</th><th>करार</th><th>नीजि स्रोत</th><th>जम्मा</th><th>स्थायी</th><th>राहत</th><th>करार</th><th>नीजि स्रोत</th><th>जम्मा</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	सि.न	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरवन्दी					पदपुर्ती					विद्यार्थी संख्या	स्थायी	राहत	करार	नीजि स्रोत	जम्मा	स्थायी	राहत	करार	नीजि स्रोत	जम्मा														
सि.न	विद्यालयको नाम	शिक्षक दरवन्दी					पदपुर्ती					विद्यार्थी संख्या																												
		स्थायी	राहत	करार	नीजि स्रोत	जम्मा	स्थायी	राहत	करार	नीजि स्रोत	जम्मा																													

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय											बेरुजु रकम		
			१	कालिका प्रावि देउराली	0	2	1		3	0	2	2		4	53	
			२	अठारसय मावि बसन्तटार	3	4	4		11	3	4	4		11	226	
			३	सोक्रोपा प्रावि सोक्रोपा	1	1	1		3	1	1	1		3	59	
			४	सल्लेरी प्रावि आमडाँडा	1	0	2		3	1	0	2		3	37	
			५	ठाडागाऊँ प्रावि बसन्तटार	1	0	1		2	1	0	1		2	56	
			६	सरस्वती प्रावि आमडाँडा बसन्तटार	1	1	0		2	1	1	0		2	35	
			७	सिहदेवी मावि चौकीभञ्ज्याङ	5	3	6		14	5	3	6		14	229	
			८	साराथुक्पा प्रावि बसन्तटार	1	0	1		2	1	0	1		2	54	
			९	बज्रमाई मावि बोधे	3	4	2		9	3	4	2		9	127	
			१०	मच्छिन्द्रदेवी आ.वि. हमेला	3	1	2		6	3	1	2		6	84	
			११	मंगलादेवी मावि बोधे	5	3	1		9	4	3	1		8	132	
			१२	बोधे प्रावि बोधे	1	1	0		2	1	1	0		2	37	
			१३	सिंहदेवी प्रावि बोधे	0	0	2		2	0	0	2		2	40	
			१४	बरगाछी प्रावि	2	0	0		2	2	0	0		2	48	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय											बेरुजु रकम	
			१५	शारदा मा.वि. बुधवारे	10	0	14		24	10	0	12		22	376
			१६	जोरगणेश प्रा.वि. सौरै	1	0	1		2	1	0	1		2	25
			१७	मेक्लाजुड प्रा.वि. स्याङ्दान	0	0	1		1	0	0	1		1	30
			१८	जनता आधारभूत वि. मुक्तारा	2	1	3		6	2	1	3		6	111
			१९	बालजन्य प्रा.वि. बुधवारे	1	0	0		1	1	0	0		1	28
			२०	जीवन ज्योति प्रावि	0	0	2		2	0	0	2		2	25
			२१	त्रैलोकेश्वर प्रावि	0	1	1		2	0	1	1		2	33
			२२	सरस्वती आवि कुरुले	2	0	0		2	2	0	0		2	73
			२३	जानकी बुढासुब्बा प्रावि सोगुम	1	0	2		3	1	0	2		3	60
			२४	जालपादेवी प्रावि	1	0	1		2	1	0	1		2	37
			२५	जनकल्याण आ.वि. बरगाछी	3	2	1		6	3	2	1		6	98
			२६	जनसेवा आ.वि. बाजथला	2	3	0		5	2	3	0		5	46
			२७	जनता प्रावि	1	0	2		3	1	0	2		3	40
			२८	कुरुलेतेनुपा मावि	5	2	7		14	5	2	7		14	277

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय											बेरुजु रकम		
			२९	बुधुक मावि मौनाबुधुक	12	1	4		17	12	1	4		17	382	
			३०	जनज्योति प्रावि	2	0	0		2	2	0	0		2	22	
			३१	पिपलडाँडा प्रावि	2	0	0		2	2	0	0		2	28	
			३२	सिंहदेवी प्रावि मौनाबुधुक	1		0		1	1		0		1	19	
			३३	मौनाबुधुक प्रावि लोफादिन	0	0	3		3	0	0	2		2	28	
			३४	संयुक्त मा.वि.टोक्रोम्वा	3	4	8		15	3	4	8		15	345	
			३५	शुभकामना प्रा.वि. वतासेडाँडा	3	0	0		3	3	0	0		3	37	
			३६	बालकल्याण प्रा.वि. केरावारी	1	0	0		1	1	0	0		1	19	
			३७	धारापानी आ. वि. सिन्धसार	1	0	5		6	1	0	5		6	104	
			३८	मुढेवास मा.वि. मुढेवास	2	4	2		8	2	4	2		8	124	
			३९	बालबिकास प्रावि मुढेवास	0	1	1		2	0	1	1		2	35	
			४०	जनशिक्षा सदन प्रावि राजारानी	1	0	0		1	1	0	0		1	16	
			४१	जलकन्या प्रावि कोर्नाभञ्ज्याङ	2	0	0		2	2	0	0		2	43	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय												बेरुजु रकम																																																				
			<table><tr><td>४२</td><td>दुर्गातिलिङ प्रावि</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>24</td></tr><tr><td>४३</td><td>बराह प्रावि शिकरपुर</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td></td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td></td><td>1</td><td>26</td></tr><tr><td>४४</td><td>पुण्य मावि राजारानी</td><td>8</td><td>4</td><td>7</td><td></td><td>19</td><td>8</td><td>4</td><td>6</td><td></td><td>18</td><td>466</td></tr><tr><td></td><td>Total</td><td>96</td><td>43</td><td>89</td><td></td><td>228</td><td>95</td><td>43</td><td>86</td><td></td><td>224</td><td>4194</td></tr></table> विद्यार्थी संख्या न्यून भएकोमा विद्यालय शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्ने वा विद्यालय मर्ज गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।												४२	दुर्गातिलिङ प्रावि	1	0	1		2	1	0	1		2	24	४३	बराह प्रावि शिकरपुर	1	0	0		1	1	0	0		1	26	४४	पुण्य मावि राजारानी	8	4	7		19	8	4	6		18	466		Total	96	43	89		228	95	43	86		224	4194	
४२	दुर्गातिलिङ प्रावि	1	0	1		2	1	0	1		2	24																																																							
४३	बराह प्रावि शिकरपुर	1	0	0		1	1	0	0		1	26																																																							
४४	पुण्य मावि राजारानी	8	4	7		19	8	4	6		18	466																																																							
	Total	96	43	89		228	95	43	86		224	4194																																																							
२३.२			समानिकरण अनुदानबाट शिक्षकको तलब भत्ता – अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको लागी वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु.४००००० । तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो ।																																																																
२३.३			छात्रवृत्ति तथा पाठ्यपुस्तक वितरण: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका अनुसार छात्रवृत्ति तथा पाठ्यपुस्तक दोहोरो नपर्ने गरी वितरण गर्ने व्यवस्थाका लागि कार्यालयले अनुगमन गर्नुपर्दछ । कार्यालयले यस आ.ब.मा छात्रवृत्ति बापत रु. ६५६३००।०० र निशुल्क पाठ्यपुस्तक बापत रु. २२०९४३० गरी ४४ विद्यालयहरूलाई रु.२८६५७३०।०० निकासा दिएको छ । विद्यालयलाई निकासा दिएको रकम तोकिएको प्रक्रिया अनुसार वितरण भए नभएको तथा दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा कार्यालयले अनुगमन गरेको छैन । जसबाट सो रकमको सही उपयोग सम्बन्धमा सुनिश्चित हुने आधार देखिएन । त्यसैले कार्यालयबाट निकासा हुने रकम दोहोरो नहुने तथा तोकिए बमोजिम वितरण गर्ने व्यवस्थाका लागि निरन्तर अनुगमन मूल्यांकन हुनुपर्दछ ।																																																																
२३.४			विद्यालय अनुदान: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ बमोजिम यस गाउँपालिका अन्तर्गतका ४४ विद्यालयहरूलाई विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान अन्तर्गत विद्यालय संचालन अनुदान, विद्यालय सुधार, लेखापरीक्षण शुल्क र इन्टरनेट जडानको लागि रु. २७४८०००।०० अनुदान दिएको छ।सामुदायिक विद्यालयललाई अनुदान दिएको रकम कार्यक्रम बमोजिम खर्च भए नभएको पालिकाले अनुगमन गरि प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।																																																																
२३.५			विद्यालय तलब निकासा: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) मा रकम भुक्तानी गर्दा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ।गाउँपालिकाले प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ता ४५ जना र विद्यालय												८३२,०००																																																				

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			कर्मचारी ५४ जना गरी ९९ जनालाई तलब खर्च अनुदान दिँदा कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा उल्लेख भए बमोजिम सशर्ततर्फको रु.११०११००० अनुदान दिनुपर्नेमा रु.११८४३००० अनुदान दिएकोले रु. ८३२०००।०० बढी अनुदान गएको छ। विद्यालयलाई बढी निकासा गएको रु. ८३२०००।०० संघीय संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.	
२३.६			बढी तलब निकासा: विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता सम्बन्धी एकीन विवरण शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट प्राप्त गरी वा अध्यावधिक गरी सोही अनुसार शिक्षक तथा प्रशिक्षकहरूको लागि विद्यालयबाट प्राप्त माग फारम रुजु गरी अनुदान दिनुपर्दछ। कार्यालयले २०७८।५।५ को रमाना पत्रानुसार २०७८ श्रावण देखि पहिलो त्रैमासिक तलब भत्ता खाने गरि आधारभूत विद्यालय पातारासी जुम्लामा सुरुवा भई गएका प्राथमिक तृतीय शिक्षक श्री धर्मराज गिरीलाई गाउँपालिका स्थित कालिका प्रा. वी देउराली बाट समेत पहिलो त्रैमासिक तलब भत्ता निकासा गएको छ। तलब भत्ता खाने गरि सुरुवा भई गएका शिक्षकलाई कालिका प्रा. वी बाट निकासा माग भई निकासा गएको रकम रु. १३४३२५।०० सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने व्यहोरा औल्याएकोमा लेखापरीक्षणको क्रममा मिति २०७९।५।३० मा बेरुज खाता नं १५१११ मा दाखिला गरेको छ।	
२४			प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम: स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरूको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरूमा ८ निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष १८९ जनालाई रोजगारी उपलब्ध गराई रु.८२६८४१०। खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई १०० दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीर्घकालीन रोजगारी सृजना भएको देखिँदैन ।	
२५			सामाजिक सुरक्षा तर्फ:	
२५.१			सामाजिक सुरक्षा खर्च: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७ को दफा १५ बमोजिम कार्यालयले पेश गरेको विवरण अनुसार आ व २०७८।८९ सामाजिक सुरक्षाबापत रु ७४७९२४४४.४०। निकासा गरेकोमा वितरण गरि बाकी रु १००१५५.६।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																																												
			रहेकोमा गाउँपालिकाले एकमुष्ट रु २७०५३१.७२ सँघिय सञ्चितकोष फिर्ता गरेको छ। गाउँपालिकाले पेश गरेको विवरण अनुसार यस वर्ष देहाय बमोजिम सामाजिक सुरक्षाको बापतको भत्ता वितरण गरेको छ । <table><tr><th>वडामा भएको खर्च</th><th>प्रथम त्रैमासिक</th><th>दोस्रो त्रैमासिक</th><th>तेस्रो त्रैमासिक</th><th>चौथो त्रैमासिक</th><th>जम्मा खर्च</th></tr><tr><td>वडा नं १</td><td>1895034</td><td>1898855</td><td>1918369</td><td>1959392</td><td>7671650</td></tr><tr><td>वडा नं २</td><td>2467336</td><td>2492776</td><td>2476850</td><td>2494807</td><td>9931769</td></tr><tr><td>वडा नं ३</td><td>1603897</td><td>1612408</td><td>1612428</td><td>1662292</td><td>6491025</td></tr><tr><td>वडा नं ४</td><td>1307824</td><td>1389691</td><td>1394214</td><td>1461146</td><td>5552875</td></tr><tr><td>वडा नं ५</td><td>2943868</td><td>2970892</td><td>2970859</td><td>3042295</td><td>11927914</td></tr><tr><td>वडा नं ६</td><td>2557374</td><td>2861597</td><td>2835931</td><td>2817373</td><td>11072275</td></tr><tr><td>वडा नं ७</td><td>2764336</td><td>2827616</td><td>2862266</td><td>2909758</td><td>11363976</td></tr><tr><td>वडा नं ८</td><td>2740633</td><td>2711905</td><td>2651413</td><td>2677158</td><td>10781109</td></tr><tr><td colspan="5">जम्मा</td><td>75567081</td></tr></table>	वडामा भएको खर्च	प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	जम्मा खर्च	वडा नं १	1895034	1898855	1918369	1959392	7671650	वडा नं २	2467336	2492776	2476850	2494807	9931769	वडा नं ३	1603897	1612408	1612428	1662292	6491025	वडा नं ४	1307824	1389691	1394214	1461146	5552875	वडा नं ५	2943868	2970892	2970859	3042295	11927914	वडा नं ६	2557374	2861597	2835931	2817373	11072275	वडा नं ७	2764336	2827616	2862266	2909758	11363976	वडा नं ८	2740633	2711905	2651413	2677158	10781109	जम्मा					75567081	
वडामा भएको खर्च	प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	जम्मा खर्च																																																											
वडा नं १	1895034	1898855	1918369	1959392	7671650																																																											
वडा नं २	2467336	2492776	2476850	2494807	9931769																																																											
वडा नं ३	1603897	1612408	1612428	1662292	6491025																																																											
वडा नं ४	1307824	1389691	1394214	1461146	5552875																																																											
वडा नं ५	2943868	2970892	2970859	3042295	11927914																																																											
वडा नं ६	2557374	2861597	2835931	2817373	11072275																																																											
वडा नं ७	2764336	2827616	2862266	2909758	11363976																																																											
वडा नं ८	2740633	2711905	2651413	2677158	10781109																																																											
जम्मा					75567081																																																											
२५.२			सामाजिक सुरक्षा तर्फ वढी निकासा– सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक वर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या एकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अध्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । नगरपालिकाले लाभग्राहीको लगत अध्यावधिक नगरी मृत्यु	५१,४८०																																																												

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																																				
			भइसकेका लाभग्राहीको लगत कट्टा विना बढी खर्च गरेको छ। नगरपालिकाले यस सम्बन्धमा तहाँबाटै छानबीन गरी रकम असुल गरी लगत अद्यावधिक गर्नुपर्दछ । परिक्षण गरिएका वडाका आधारमा बढी खर्च लेखेको देहायको रकम असुल गर्नुपर्ने रु <table><thead><tr><th>लाभग्राही</th><th>वडा नं.</th><th>मृत्यू मिति</th><th>ना.प्र.प.नं.</th><th>चौमासिक</th><th>जम्मा रकम रु</th></tr></thead><tbody><tr><td>धनमाया माझी</td><td>४</td><td>२०७६।१०।२७</td><td>२५०</td><td>तेस्रो र चौथो</td><td>२४०००</td></tr><tr><td>कर्णमाया राई</td><td>५</td><td>२०७८।१२।२७</td><td>१७७</td><td>चौथो</td><td>७६१३</td></tr><tr><td>भीम बहादुर लिम्बु</td><td>७</td><td>२०७८।७।२४</td><td>८१४</td><td>दोस्रो</td><td>८८००</td></tr><tr><td>सुकलक्ष्मी राई</td><td>७</td><td>२०७९।१।७</td><td>१७</td><td>चौथो</td><td>११०६७</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td>५१४८०</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	लाभग्राही	वडा नं.	मृत्यू मिति	ना.प्र.प.नं.	चौमासिक	जम्मा रकम रु	धनमाया माझी	४	२०७६।१०।२७	२५०	तेस्रो र चौथो	२४०००	कर्णमाया राई	५	२०७८।१२।२७	१७७	चौथो	७६१३	भीम बहादुर लिम्बु	७	२०७८।७।२४	८१४	दोस्रो	८८००	सुकलक्ष्मी राई	७	२०७९।१।७	१७	चौथो	११०६७	जम्मा	५१४८०					
लाभग्राही	वडा नं.	मृत्यू मिति	ना.प्र.प.नं.	चौमासिक	जम्मा रकम रु																																			
धनमाया माझी	४	२०७६।१०।२७	२५०	तेस्रो र चौथो	२४०००																																			
कर्णमाया राई	५	२०७८।१२।२७	१७७	चौथो	७६१३																																			
भीम बहादुर लिम्बु	७	२०७८।७।२४	८१४	दोस्रो	८८००																																			
सुकलक्ष्मी राई	७	२०७९।१।७	१७	चौथो	११०६७																																			
जम्मा	५१४८०																																							
२५.३			बैंक मार्फत वितरण भएको भत्तामा मृत्यु भएमा, बसाई सरी गएमा, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा बालिक भई उमेर पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आर्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैङ्क मार्फत वितरण भएकोमा लगातार एक वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा, सम्बन्धित स्थानीय तहले मूल अभिलेख कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था पंञ्जिकरण कार्यविधिमा उल्लेख भएकोमा पालिकाले बैंकलाई यस सम्बन्धमा जानकारी नै दिएको देखिएन । यस्तो खाताको अनुगमन गरी रकम फिर्ता गर्नुपर्दछ ।																																					
२५.४			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७ अनुसूची ७ र ८ अनुसूची मा सामाजिक सुरक्षा विशेष वचत खाता संचालन गर्ने बैंक तथा वित्तिय संस्थाले यस प्रकारका खाताहरु मध्ये निष्क्रिय (Dormant खाताको विवरण केन्द्रिय पञ्जिकरण बिभागलाई दिनुपर्ने साथै अनुसूची ८ को बुदाँ नं. १० मा बैंकले निष्क्रिय (Dormant खाताको विवरण सम्बन्धित स्थानीय तहलाई दिनुपर्ने व्यवस्था छ । बैंकले नगरपालिकाको सामाजिक सुरक्षा वितरण गर्दा Dormant खाताको विवरण नगरपालिकालाई दिएको पाइएन । यसले गर्दा फिर्ता हुनुपर्ने रकम फिर्ता भए नभएको एकिन गर्ने सकिएन । कार्यविधिमा भएको व्यवस्था अनुसार नगरपालिकाले उक्त बैंकसँग Dormant खाताको विवरण मागि कार्यविधिमा भएको व्यवस्था पालना गर्नुपर्दछ ।																																					
२६			पेस्की बाँकी:																																					

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम																							
			प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७५ को नियम ८० मा सरकारी कामकाजको निमित्त एक आर्थिक वर्षमा गएको पेस्की रकम सोही आर्थिक वर्षमा फछ्यौट हुन नसकेमा कार्यालय प्रमुखले त्यसरी फछ्यौट हुन बाँकी रहेको पेस्की रकमको नाम नामेसी सहित के के बापत पेस्की गएको हो सो समेत खुलाई जिम्मेवारी अर्को आर्थिक वर्षमा सारी पेस्की फछ्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। वर्षान्तमा फछ्यौट नभएको पेशकी नियमानुसार फछ्यौट हुनुपर्दछ। <table><tr><th>गो. भौ. नं. र मिति</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr><tr><td>१।७९।२१२</td><td>ओम साइराम एस ए एस जेभी</td><td>१५००००००</td></tr><tr><td>४।७८।६।१</td><td>सृष्टि निर्माण सेवा प्रा लि</td><td>३८०००००</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td>१८८००००००</td></tr></table>	गो. भौ. नं. र मिति	विवरण	रकम	१।७९।२१२	ओम साइराम एस ए एस जेभी	१५००००००	४।७८।६।१	सृष्टि निर्माण सेवा प्रा लि	३८०००००	जम्मा		१८८००००००												
गो. भौ. नं. र मिति	विवरण	रकम																									
१।७९।२१२	ओम साइराम एस ए एस जेभी	१५००००००																									
४।७८।६।१	सृष्टि निर्माण सेवा प्रा लि	३८०००००																									
जम्मा		१८८००००००																									
२७			बेरुजु तथा सम्परीक्षण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजु फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजु फछ्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा सम्परीक्षणको लागि रु. २ लाख ३ हजार ५९८ अनुरोध भएकोमा प्रमाण पेशको आधारमा रु. २ लाख ३ हजार ५९८ फछ्यौट भएको छ। बाँकी बेरुजु फछ्यौट गर्नेतर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ। <table><tr><th>क्र.सं.</th><th>दफा नं</th><th>आ.व.</th><th>बेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा</th><th>फछ्यौटको विवरण</th><th>रकम</th></tr><tr><td>१</td><td>३३</td><td rowspan="2">२०७६।७७</td><td>भरपाइ पेश नभएको</td><td>वितरण भएको प्रमाण पेश</td><td>६३८६४.००</td></tr><tr><td>२</td><td>३५</td><td>पाठ्यपुस्तक वितरणको भर्पाइ पेश नभएको</td><td>वितरण भएको प्रमाण पेश</td><td>१३९७३४.००</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>२०३५९८.००</td></tr></table>	क्र.सं.	दफा नं	आ.व.	बेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा	फछ्यौटको विवरण	रकम	१	३३	२०७६।७७	भरपाइ पेश नभएको	वितरण भएको प्रमाण पेश	६३८६४.००	२	३५	पाठ्यपुस्तक वितरणको भर्पाइ पेश नभएको	वितरण भएको प्रमाण पेश	१३९७३४.००	जम्मा					२०३५९८.००	
क्र.सं.	दफा नं	आ.व.	बेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा	फछ्यौटको विवरण	रकम																						
१	३३	२०७६।७७	भरपाइ पेश नभएको	वितरण भएको प्रमाण पेश	६३८६४.००																						
२	३५		पाठ्यपुस्तक वितरणको भर्पाइ पेश नभएको	वितरण भएको प्रमाण पेश	१३९७३४.००																						
जम्मा					२०३५९८.००																						